

Gdańsk, 06.10.2019 r.

Prof. dr hab. n. med. Marzena Wetnicka-Jaśkiewicz

**Ocena dorobku naukowego, dydaktyczno-organizacyjnego
oraz rozprawy habilitacyjnej
dr n. med. Barbary Radeckiej**

Dr Barbara Radecka jest absolwentką Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu (obecnie Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich), którą ukończyła w 1988 roku i została zatrudniona w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym, a także w Domu Dziecka w Opolu jako lekarz medycyny szkolnej. Po uzyskaniu specjalizacji I stopnia z chorób wewnętrznych, w 1993 roku podjęła pracę w obecnym Opolskim Centrum Onkologii, stopniowo awansując od asystenta do ordynatora Oddziału Onkologii Klinicznej z Odcinkiem Dziennym, funkcję tę pełni do chwili obecnej. Specjalizację w dziedzinie chemioterapii nowotworów, a następnie onkologii klinicznej uzyskała kolejno w latach 1997 i 2003. W 2004 roku na podstawie rozprawy pt. „Odległe wyniki leczenia nawrotów raka piersi u chorych po pierwotnym leczeniu operacyjnym” uzyskała stopień doktora nauk medycznych, nadany uchwałą Rady Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku (obecnie Gdański Uniwersytet Medyczny). Promotorem pracy był prof. dr hab. Jacek Jassem. W latach 2011-2018 była również zatrudniona na stanowisku adiunkta na Uniwersytecie Opolskim (UO) w Katedrze Biotechnologii i Biologii Molekularnej Wydziału Przyrodniczo-Technicznego, a od

roku 2018 jest adiunktem UO w Instytucie Medycyny, w Zakładzie Medycyny Rodzinnej i Zdrowia Publicznego.

Działalność naukowa

Na dorobek naukowy Dr Radeckiej składa się 21 prac oryginalnych, w tym 19 opublikowanych w czasopismach anglojęzycznych, i osiem prac poglądowych, na które składa się sześć opisów przypadków i dwa rozdziały w monografiach. W dwóch pracach oryginalnych i sześciu poglądowych Habilitantka była pierwszym autorem, podobnie jak w trzech opisach przypadków. Jest również autorką ponad 60 doniesień zjazdowych i sprawozdań pokonferencyjnych. Dominująca część prac ukazała się po doktoracie – ich łączny współczynnik oddziaływania (IF) wynosi 61,118 a wg punktacji MNiSW – 588. Do czasu złożenia dossier habilitacyjnego prace Dr Radeckiej były cytowane 186 razy (bez autocytowań), współczynnik h wynosi 7.

Głównym nurtem zainteresowań badawczych Habilitantki jest szeroko pojęty temat raka piersi oceniany w kilku aspektach; co ważne, Dr Radecka skupia się przede wszystkim nad możliwością oszacowania wpływu różnych czynników klinicznych na wyniki leczenia chorych w rzeczywistej populacji, a nie w odniesieniu do uczestniczek badań klinicznych. Autorka wykazała, że na ryzyko wystąpienia nawrotu, niezależnie od jego lokalizacji, wpływa liczba zajętych przerzutowo pachowych węzłów chłonnych. Z kolei ryzyko przerzutów do kości jest zależne od histologicznej postaci raka, natomiast ryzyko przerzutów do narządów wewnętrznych zależy od zaawansowania pierwotnego guza. Czas przeżycia chorych z nawrotem nowotworu jest zależny od jego lokalizacji i czasu od pierwotnej operacji do wystąpienia wznowy. Ciekawą obserwacją Autorki jest spostrzeżenie odnoszące się do złe rokującej grupy chorych na potrójnie ujemnego raka piersi dotyczące podwyższonego ryzyka wystąpienia kolejnych nowotworów w tej grupie pacjentek. Dysponując dobrze opracowaną bazą danych w ośrodku macierzystym i przy współpracy z kilkoma innymi jednostkami w Polsce Habilitantka mogła sobie pozwolić na opracowanie istotnych obserwacji dotyczących tej populacji chorych. W mojej ocenie do najważniejszych należą informacje, że zachowanie względnej intensywności dawki uzupełniającej chemioterapii u chorych na raka piersi na poziomie co najmniej 78% wiąże się z dłuższym czasem przeżycia całkowitego i wolnego od nawrotu. Jednocześnie Habilitantka odnotowała, że część chorych leczonych uzupełniająco w niektórych polskich ośrodkach otrzymywało nieoptymalne schematy leczenia. Te informacje

wynikające z przeprowadzonych przez Habilitantkę badań mają bardzo ważne przełożenie na codzienną praktykę kliniczną. Interesujące są również obserwacje dotyczące rzadko występującego synchronicznego raka piersi; Habilitantka wykazała, że ta postać raka rzadziej zawiera komponentę raka nienaciekającego, częściej prezentuje wysoką ekspresję receptorów estrogenowych oraz niską ekspresję CK 5/6, EGFR i E-kadheryny w porównaniu z grupą kontrolną. Większość z tych prac została opublikowana w „impaktowanych” czasopismach.

Habilitantka była bardzo zaangażowana w badania prowadzone przez Polską Grupę do Badań nad Biologią i Kliniką Przerzutów do Mózgu (*Polish Brain Metastasis Consortium; PBMC*), działającą pod patronatem Stowarzyszenia Grupy Onkologicznej Europy Środkowo-Wschodniej. Wiele prac składających się na naukowy dorobek Dr Radeckiej jest efektem tej współpracy.

Jak podaje Habilitantka, najistotniejsze wnioski wynikające z tych prac wskazują, że u chorych na HER2-dodatniego raka piersi największy wpływ na rozwój przerzutów do mózgu odgrywa agresywny przebieg z szybkim uogólnieniem choroby po pierwotnym radykalnym leczeniu. Co więcej, wykazano także, że w przypadku chorych na zaawansowanego HER2-dodatniego raka piersi leczonych trastuzumabem, ryzyko przerzutów do mózgu jest związane z ekspresją białka HER2, a nie amplifikacją genu *HER2*. Dalsze badania dowiodły, że w ognisku przerzutowym w mózgu często dochodzi do utraty ekspresji receptorów steroidowych (ER α , PR) obecnych w pierwotnej lokalizacji nowotworu. Autorzy badań uważają, że zjawisko to może być związane z leczeniem hormonalnym, a ryzyko przerzutów do mózgu u chorych na zaawansowanego raka piersi związane jest z ekspresją cytoplazmatyczną białka związanego z naprawą uszkodzeń DNA (Rad51), wysokim indeksem mitotycznym, oraz brakiem ekspresji receptora estrogenowego.

Drugi nurt zainteresowań naukowych Dr Radeckiej stanowiły niedrobnokomórkowe nowotwory płuca i jelita grubego. Habilitantka wykazała, że w leczeniu prowadzonym poza badaniami klinicznymi wyniki leczenia pemetreksedem są znamienne krótsze niż te uzyskane wśród uczestników badań. Kolejne badania dotyczące leczenia raka jelita grubego dotyczyły znaczenia oksaliplatyny w terapii uzupełniającej i częstości wykonywania markera CEA na podstawie badań przeprowadzonych w kilku ośrodkach onkologicznych w Polsce.

Rozprawa habilitacyjna

Rozprawa habilitacyjna Dr Radeckiej pt. „Patomorfologiczna całkowita odpowiedź u chorych na raka piersi poddanych przedoperacyjnej chemioterapii” stanowi bardzo elegancko wydaną monografię. Wybór tematu rozprawy jest zgodny zarówno z zainteresowaniami naukowymi Habilitantki, która najpewniej porusza się w obszarze raka piersi, jak również doskonale wpisuje się w aktualny trend związany z przedoperacyjnym leczeniem systemowym raka piersi. Sama praca jest dość obszerna, liczy 146 stron, z czego ponad 40 stron zajmuje wprowadzenie. Ilustrowana jest pięknymi zdjęciami preparatów mikroskopowych, tabele i ryciny są przejrzyste i czytelne.

Część pogładowa pracy jest napisana bardzo starannie i może stanowić źródło wiedzy nie tylko dla młodych lekarzy i przyszłych onkologów. Godnym podkreślenia jest, że Habilitantka nie pisze „wszystkiego co wie” na temat raka piersi tylko podąża wyznaczonym torem trzymając się zasadniczego tematu. Tekst poparty jest wynikami badań klinicznych, metaanaliz, a piśmiennictwo starannie dobrano.

Celem pracy była retrospektywna ocena wartości rokowniczej określonych parametrów histoklinicznych, a także stworzenie modelu prognostycznego umożliwiającego oszacowanie prawdopodobieństwa osiągnięcia pCR wśród chorych na raka piersi otrzymujących przedoperacyjne leczenie systemowe. Badanie przeprowadzono na grupie 124 chorych. Na uwagę zasługuje fakt, że Habilitantka poza standardowo ocenianymi parametrami histoklinicznymi dodatkowo oceniła wpływ względnej intensywności dawki dla poszczególnych cytostatyków i wartości średniej na możliwość osiągnięcia pCR. Wartość ta jest rzadko oceniana, a może mieć istotny wpływ na wyniki leczenia. Podobnie z dużym zainteresowaniem przyglądałam się danym dotyczącym upływu czasu od rozpoznania choroby do rozpoczęcia chemioterapii, czasu leczenia i czasu od zakończenia chemioterapii do pierwszego zabiegu operacyjnego.

U większości chorych uzyskano odpowiedź na zastosowane leczenie, ale pCR uzyskano u tylko u 27,4%. Spośród wszystkich analizowanych czynników jedynie ekspresja receptorów progesteronowych i wartość Ki67 miała istotny wpływ na pCR.

Na podstawie oceny szeregu kombinacji wielu analizowanych czynników, w tym również związanych z przebiegiem leczenia, Habilitantka podjęła się stworzenia kilku modeli

prognostycznych dla uzyskania pCR. W całej grupie chorych dwa modele osiągnęły największą wartość; model oparty na wartości HER2 i Ki67 oraz model oparty na klinicznej odpowiedzi na leczenie. Nie mniej ich zastosowanie kliniczne wydaje się ograniczone.

Zastosowane w rozprawie metody badawcze odpowiadają najwyższym standardom w tego typu opracowaniach i nie budzą żadnych zastrzeżeń. Praca jest bardzo dobrze skonstruowana, wyniki opracowane bardzo starannie i z zachowaniem wszystkich reguł prezentowania danych, a wnioski odpowiadają stawianym celom. Dyskusja świadczy o znacznej swobodzie w poruszaniu się w podjętym temacie, piśmiennictwo jest właściwie dobrane.

Działalność dydaktyczno-organizacyjna

Dr Radecka jest cenionym wykładowcą w międzynarodowych, ogólnopolskich i regionalnych konferencjach i kongresach onkologicznych, w tym także na podyplomowych kursach CMKP, Letniej Akademii dla Dziennikarzy i wielu innych.

W 2016 roku Habilitantka została powołana do pełnienia funkcji konsultanta naukowego do spraw uruchomienia w Uniwersytecie Opolskim kierunku lekarskiego i współuczestniczyła w tworzeniu programu dydaktycznego. Obecnie jest członkiem Rady Programowej Instytutu Medycyny w Uniwersytecie Opolskim i nauczycielem akademickim – prowadzi seminaria z przedmiotu „Elementy profesjonalizmu w medycynie”.

Dr Radecka jest opiekunem Studenckiego Koła Naukowego „Onkos”.

Pod kierunkiem Dr Radeckiej dwie osoby ukończyły specjalizację z onkologii klinicznej, trzy przygotowują się do egzaminu.

Habilitantka jest również recenzentem prac naukowych dla polskich i zagranicznych czasopism medycznych.

Od 2019 roku Dr Radecka pełni funkcję wojewódzkiego konsultanta ds. onkologii klinicznej.

W 2009 roku, w ramach stypendium naukowego ESMO Habilitantka, odbyła szkolenie w Instytucie Jules Bordet w Brukseli.

Habilitantka jest członkiem Polskiego Towarzystwa Onkologicznego, Polskiego Towarzystwa Onkologii Klinicznej, *European Society of Medical Oncology*, *Central-East European Oncology Group*, a także Polskiej Grupy do Badań nad Biologią i Kliniką Przerzutów do Mózgu (ang.

Polish Brain Metastasis Consortium, PBMC) i Polskiego Towarzystwa do Badań nad Rakiem Piersi.

Jest członkiem Rady Naukowej czasopisma „Onkologia w Praktyce Klinicznej”.

Habilitantka zorganizowała Wielodyscyplinarny Zespół Diagnostyki i Leczenia Raka Piersi (ang. *Breast Cancer Unit*) działający według zasad Europejskiego Towarzystwa Raka Piersi EUSOMA. W styczniu br. po ocenie zespołu audytorów Międzynarodowego Towarzystwa Senologicznego przyznano Opolskiemu Centrum Onkologii certyfikat międzynarodowego Programu Akredytacyjnego Dla Ośrodków Senologicznych (ang. *Accreditation Program For Breast Centers, APBC*). W 2019 roku została powołana do Rady Akredytowanych *Breast Cancer Units*, działającej przy Polskim Towarzystwie do Badań nad Rakiem Piersi.

Dr Radecka jest laureatką kilku nagród za najlepszą pracę plakatową, a w roku 2018 przyznano Jej Srebrny Laur Umiejętności i Kompetencji w dziedzinie medycyna i inżynieria biomedyczna.

Podsumowanie

Dorobek naukowy, organizacyjny i dydaktyczny Dr Barbary Radeckiej w pełni odpowiada wymaganiom stawianym kandydatom do stopnia doktora habilitowanego. Na podstawie tej oceny wnoszę do Rady Naukowej Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie o dopuszczenie Kandydatki do kolejnych etapów przewodu habilitacyjnego.

Z wyrazami szacunku

Marzena Wełnicka Jaśkiewicz

